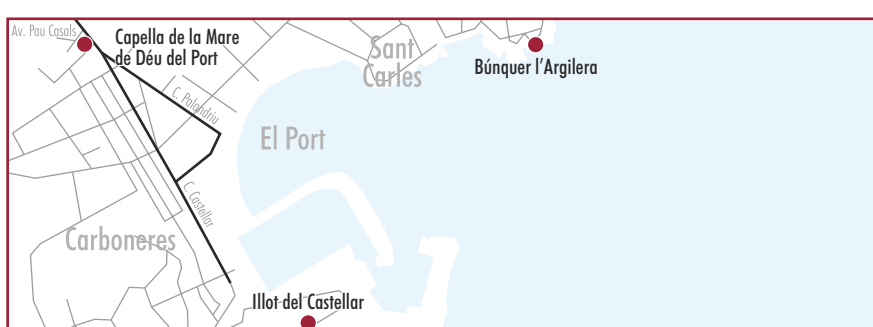


### El Port



#### Capella de la Mare de Déu del Port s. XVII

La Capella del Port fou construïda, segons diu la llegenda, al segle XVII per Joan Tesserres, després d'una promesa que va realitzar a alta mar. La llegenda parla que després de sobreviure a un temporal fortíssim, Joan Tesserres va prometre que allà on pogueren amarrar la nau edificarien una capella. Aquest indret va ser el Port de Llançà i per aquest motiu, s'hi va aixecar la Capella.

Al costat de la Capella de la Mare de Déu del Port, hi trobem el cementiri vell de la vila de Llançà. A l'altre costat, hi trobem la Pineda del Port, sota la qual, a primers de setembre, s'hi celebra l'Aplec de la Capella.

#### Illot del Castellar

"El Castellar" és el nom amb el qual es coneix actualment l'antic illot situat a la punta del Port de Llançà. És un dels elements més característics del municipi, el qual ha evolucionat amb el pas del temps, ja que en un principi fou un gran illot situat a pocs metres de terra ferma.

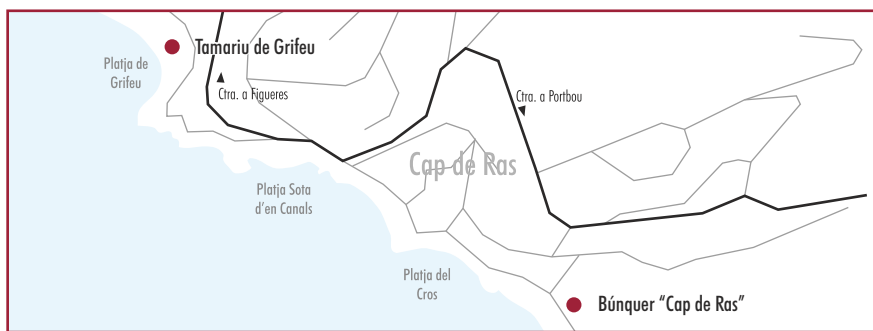
L'antic illot del Castellar, al llarg de la seva història ha estat utilitzat per a múltiples funcions, i la gran aflluència de restes ho certifica. S'han trobat vestigis de l'època del Bronze Final (X-VII a.C.), trossos de ceràmica, decoracions, enterraments, etc. També s'han trobat senyals d'èpoques posteriors com la Torre de Vigilància de planta circular, probablement d'època Medieval. La seva destrucció data del segle XVIII (Guerra del Segadors). Durant els anys de la Segona República (1931-1936), es van construir dos búnquers entre les roques del cim del Castellar, encara avui visibles.

#### Búnquer "Argilera" 1944 - 1949

La construcció de búnquers en aquesta zona va ésser realitzada durant l'època franquista. Formaven part de la coneguda "Línia P", una línia de defensa que durant el franquisme es va ordenar construir al llarg de tots els Pirineus. La idea bàsicament va sorgir arran del context històric que es vivia, el conflicte de la Segona Guerra Mundial. D'aquesta forma es volia defensar-se d'un possible atac dels aliats, tant de l'aviació, com d'atacs marítics o d'artilleria. Després de la gran inversió que es va realitzar per a la construcció de la "Línia P", cal remarcar que mai es van arribar a utilitzar, i va quedar en una obra inútil.

Les característiques dels búnquers són força homogènies en tota la zona geogràfica. Són construïts amb materials bàsics, com ferro i formigó i al seu interior trobem diversos elements de fusta. Els búnquers propers a la línia de mar, es solien arrebossar amb materials semblants a l'orografia del voltant, per camuflar-se entre l'espai de la zona.

### Cap de Ras



#### Tamariu de Grifeu

El Tamariu és un arbre de la família Tamaricaceae, concretament en aquest cas de l'espècie Tamarix gallica. És un tipus d'arbre o arbust caducifoli i la seva alçada aproximada és d'entre 6 i 8 metres. Aquest tipus d'arbre és originari de la regió oest de la Mediterrània, però arriba fins Anglaterra i el Sahara. Un dels moments amb més esplendor és quan floreixen les blanques i rosades flors (mesos d'abril a juny).

Generalment poden viure en zones molt properes al mar, ja que toleren amb facilitat grans quantitats de terra amb sal. Les seves arrels són d'una llargada molt extensa que facilita la recaptació d'aigües subterrànies. Degut al seu atractiu s'utilitza sovint també com a element d'ornamentació. Per aquest gran atractiu que arriba a adquirir, es diu que el Tamariu era la planta preferida del Déu Grec Apol·lo.

#### Búnquer "Cap de Ras" 1944 - 1949

La construcció de búnquers en aquesta zona va ésser realitzada durant l'època franquista. Formaven part de la coneguda "Línia P", que durant el franquisme es va ordenar construir al llarg de tots els Pirineus, per defensar-se d'un possible atac dels aliats. Després de la gran inversió que es va realitzar per a la construcció de la "Línia P", mai es van arribar a utilitzar i va quedar en una obra inútil.

Les característiques dels búnquers són força homogènies en tota la zona geogràfica i són construïts amb materials bàsics, com ferro i formigó. En aquest cas, al Búnquer de Cap de Ras, trobem tres elements claus que el fan un dels més preparats i més complex de la zona. En un petit radi de 25m<sup>2</sup>, es troba un passadís subterrani que porta a una sala construïda a la roca, la sortida del qual dona a una trinxera d'uns 30m. de llarg que porta a l'entrada del búnquer. En aquest punt, trobem 2 zones d'observatori, un enfocant mar endins i l'altre on les vistes són de tota la costa llançanenca.



## Descoberta del Patrimoni de Llançà



Àrea de Promoció Econòmica, Turisme i Comerç

Camprodon, 16-18  
17490 LLANÇÀ (Costa Brava) GIRONA  
T. (34) 972 380 855 · F. (34) 972 121 931  
turisme@llanca.cat  
www.visitllanca.cat

f Llançà turisme @Llancaturisme  
@Llancaturisme

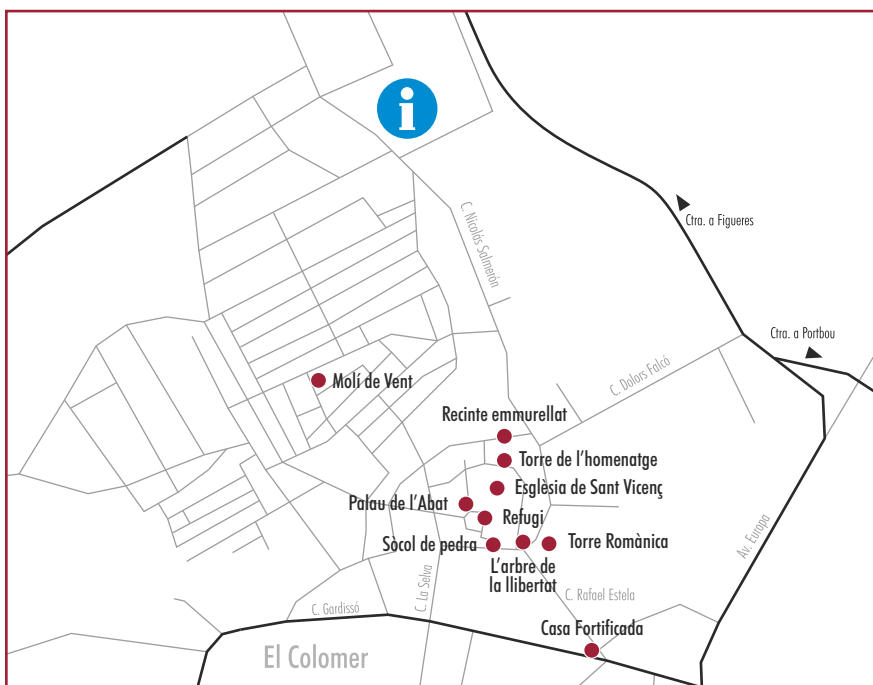
Generalitat de Catalunya  
Departament d'Innovació,  
Universitats i Empresa

COORDINACIÓ PROJECTE:  
Carles Chacón i Àrea de Turisme de Llançà

AGRAÏMENTS: Arnald Plujà i Joan Serra

COL-LABORA: Arxiu Municipal de Llançà

# La Vila



## Molí de vent “la Torre” s. XVII

Molí de vent del Puig del Pinyers, la construcció del qual es va autoritzar l'any 1643, amb l'obligació de dotar-lo de tota una sèrie d'elements defensius, condicions que es van imposar per aconseguir una millor defensa de l'antiga població. L'antic Molí de vent també es coneix amb el nom de “La Torre”, degut a la doble funció que va viure en els seus inicis.

Des de 1643, la vila de Llançà va disposar d'una nova torre de defensa, en aquest cas situada a l'exterior del recinte emmurallat, símptoma del creixement i la realitat que s'estava vivint al municipi. Aquesta funció es va perdre a finals del segle XVIII, ja que passà a convertir-se única i exclusivament en habitatge.

## Torre Romànica s. XIII - XIV

És l'únic element arquitectònic que es preserva de l'antiga església de Sant Vicenç, adossada a la mateixa Torre. Després de la construcció de la nova església (S.XVII), la Torre va mantenir-se en peus a l'espera de ser utilitzada per la construcció d'un nou campanar per a la nova parròquia. Aquest fet no va arribar a produir-se fins a principis del segle XX. Fins llavors, la Torre Romànica va tenir funcions de campanar de la vila llançanenca, convertint-se, amb el pas del temps, en un signe d'identitat del municipi.

Les seves dimensions de planta rectangular són 6 m. de nord a sud, i 5,5 m. d'est a oest, tenint en compte les mides exteriors. Pel que fa a la seva alçada és propera als 21 m.

## Refugi “Plaça de la República” 1938 - 1939

Refugi construït durant la Guerra Civil Espanyola (entre 1938-1939) sota la pròpia Església de Sant Vicenç. El material utilitzat per a la seva construcció fou bàsicament ferro i formigó. Les dimensions del refugi són 56m de llargada, 1,30m d'amplada i 1,80m d'alçada.

La seva expansió es desenvolupa des de l'antiga Plaça de la República (nom que rebia durant la II República Espanyola la Plaça Major) fins al c/ Dins la Vila i c/ 14 d'abril. La seva capacitat està pensada per unes 500 persones aproximadament i és conegut com un dels refugis més grans del municipi.

## Arbre de la Llibertat Any de plantació: 1870

Arbre conegut també amb el nom de l'Arbre de la Plaça. És un plataner de la família platanus híbrida, arbre caducifoli amb una alçada aproximada de 25m., molt robust, elegant i amb una ombra molt generosa durant l'època de primavera i d'estiu. L'origen del nom d'Arbre de la Llibertat, es troba a partir de 1789 amb la Revolució Francesa, quan la plantació d'arbres a les places públiques es considerava un símbol de les llibertats conquerides pels pobles, acte que serà molt extès per tota l'Europa Occidental.

La plantada, segons les memòries de Joan Baptista Serriàna, va tenir lloc l'any 1870. A la seva “Libreta de memorias”, escriu la notícia de la plantació entre altres notícies de l'any. Ho diu així: “Lo dit añ 70 plantaran lo arbre de la Libertad”. El 1939, el capellà local mossèn Trigàs va evitar la seva tallada per l'exèrcit franquista.

## Torre de l'Homenatge s. XIII - XIV

Fins a finals del segle XVII fou la Torre principal del Castell Palau de l'Abat, residència temporal dels abats de Sant Pere de Rodes. La torre de l'homenatge, a l'igual que almenys sis torres més repartides entre el traçat de l'antiga muralla, formava part de l'aparell defensiu de Llançà.

A principis del segle XVIII, amb la construcció de l'església de Sant Vicenç, la Torre de l'Homenatge va quedar adossada a la façana de l'església, perdent d'aquesta forma la seva majestuositat que havia mantingut fins aleshores. Tot i així, la Torre conserva les característiques inicials; planta rectangular de notable amplada, bastida amb pedres de petites dimensions, on a cada un dels murs posseeix un finestral gòtic.

## Primitiu Recinte Emmurallat

Al final del segle XVII el primitiu nucli de Llançà ocupava un petit turonet entorn del Castell – Palau de l'Abat i la recent construïda església parroquial. El recinte fortificat constava d'un perímetre de dos-cents metres de muralles i sis torres defensives, un traçat que coincidia amb les façanes dels carrers Pilota, Muralla i Salmerón. El clos emmurallat donava protecció a una seixantena de famílies que totalitzaven els tres-cents habitants de la vila. D'aquesta època només es conserva l'estructura vial, el castell, avui particular, l'església i l'arcada que travessa l'antic carrer conegut per la Força Vella. Tant el caseriu, com les muralles patiren els efectes de creixement i modernització dels segles XVIII i XIX i la darrera torre fou demolida l'any 1899.

FONT: Arnald Plujà

## Palau de l'Abat Construcció primitiva s. XI

L'antic Castell-Palau de l'Abat, s'utilitzava com a residència dels senyors de Sant Pere de Rodes, i com a lloc on s'administrava justícia. Era un dels elements arquitectònics més emblemàtics i importants de la Vila emmurallada.

A inicis del segle XVII les seves dimensions van quedar reduïdes per la construcció de l'església de Sant Vicenç. L'ubicació de l'església va causar la divisió del que fins aleshores es coneixia com a gran “Castell-Palau de l'Abat”. Les restes encara avui presents són els merlets, les voltes de canó de la presó i de la cavallerissa, i el pou excavat a la roca del pati central. Fins i tot, encara podem trobar l'escut de Sant Pere de Rodes segellat a la part superior de la porta d'entrada, amb la data de 1677.

## Sòcol de pedra de l'arbre de la plaça s. XVII

Aquestes dures i blanques pedres durant més d'un centenar d'anys van encerclar l'arbre majestuós de la Plaça. A les pedres hi ha incís l'escut de la vila (les tres llances), i una data: SATEMBRA 18 de 1684. Les pedres originàriament –segons dita popular- enen del brocal d'un pou públic existent a la mateixa Plaça, i que, més endavant, es convertí en una font. Les pedres del brocal sobraven i foren col·locades com a socalada de l'arbre de la Plaça Major.

Fins l'any 2000 fou testimoni present de totes les històries que han anat succeïnt a la Plaça Major, any en el que el sòcol de pedra va ser traspassat a la nova ubicació per a conservar i mantenir correctament la seva imatge.

FONT: Josep Clavaguera i Canet: Llançà notes històriques, Ed. Salvat, 1986.

## Església Sant Vicenç s. XVII - XVIII

L'església de Sant Vicenç va ésser construïda entre els anys 1690 i 1730, rebent la benedicció solemne exactament els dies 7 i 8 de gener de 1730.

Les bones collites de vi i oli, i el menyspreu creixent envers l'art romànic que hi havia a l'època, van ser un dels factors que van causar l'enderrocament de l'actual temple llançanenc, l'Església Romànica (situada al costat de l'actual Torre Romànica). L'actual església va ser aixecada en el lloc que ocupava, en bona part, l'antic Castell Palau de l'Abat.

Gairebé dos cents anys després de la seva construcció, entre els anys 1912-1915, va ser construïda la nova part de l'església, el campanar.

## Casa Fortificada s. XVII - XVIII

Restes de l'antiga casa fortificada, situada fora de l'antic recinte emmurallat del segle XVII. Llançà al S.XVII fou una vila emmurallada amb diverses torres de defensa que es trobaven distribuïdes estratègicament pel voltant del petit nucli urbà. Amb el pas del temps i el creixement de la població es va començar a edificar fora murs, i les torres de vigilància es van anar desplaçant cap a l'exterior de l'antic recinte emmurallat, convertint-se en alguns casos en cases fortificades.

